

Lausunto koskien hallituksen esitystä Suomen kansalaiseen rinnastettavista henkilöistä valtion tukemien vuokra- ja asumisoikeusasuntojen asukasvalinnassa

VD/3166/00.04.03/2023

TeA/ER/EV/MT

Ympäristöministeriö on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa koskien hallituksen esitystä Suomen kansalaiseen rinnastettavista henkilöistä valtion tukemien vuokra- ja asumisoikeusasuntojen asukasvalinnassa. Hallituksen esityksessä ehdotetaan lakimuutoksia, joiden tavoitteena on, että tilapäistä suojelua saavat henkilöt voisivat tulla valituiksi valtion tukemien asuntojen asukasvalinnassa.

Lausuntopyynnön kohteena olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annettua lakia, vuokratulojen rakentamislainojen lyhytaikaista korkotuesta annettua lakia, aravarajoituslakia ja asumisoikeusasunnoista annettua lakia. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.10.2023. Lakiesitys löytyy kokonaisuudessaan lausuntopalvelusta:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=7e32d46b-f639-49b1-8bc8-ed225f270506>

Lakimuutosten tavoitteena on, että Ukrainasta sotaa paenneet, tilapäistä suojelua saavat henkilöt voisivat tulla valituiksi valtion tukemien asuntojen asukasvalinnassa. Tavoitteena on selkeyttää oikeustilaa myös mahdollisissa tulevaisuuden tilapäisen suojelun tilanteissa, yhtenäistää soveltamiskäytäntöä ja vähentää epäselviä tulkintatilanteita asukasvalinnassa. Lakiesityksessä ehdotetaan tarkennettavaksi oleskeluoikeutta koskevia vaatimuksia valtion tukemien asuntojen asukasvalintasäännöksissä. Keskeisenä ehdotuksena on, että valtion tukemiin asuntoihin voi valita asukkaaksi Suomen kansalaiseen rinnastettavan henkilön, kun henkilön oleskelulupa täyttää laissa säädetyt vaatimukset.

Suomen kansalaiseen rinnastaminen asukasvalinnassa edellyttää tällä hetkellä pääsääntöisesti sitä, että kolmannen maan kansalaiselle on myönnetty oleskelulupa vähintään vuodeksi. Ukrainasta sodan vuoksi paenneet ovat suurin ryhmä, jonka mahdollisuuksia tulla valituksi valtion tukemiin asuntoihin on heikentänyt vaatimus vuoden oleskeluluvasta. Vuoden oleskeluluvan edellyttäminen valtion tukemien asuntojen asukasvalinnassa ei ole perusteltua, koska se johtaa tilanteisiin, jossa eniten asunnontarpeessa olevat ihmiset eivät voi tulla valituiksi ARA-asukkaiksi.

Vantaan kaupunki näkee lakiesityksen mukaisen valtion tukemien vuokra- ja asumisoikeusasuntojen asukasvalintasäännösten uudistamisen kannatettavana. Lakiesityksessä pyritään parantamaan Suomessa laillisesti oleskelevien henkilöiden oikeudellista asemaa, yhdenvertaisuutta ja asumisedellytyksiä. Asukasvalinnassa keskeisintä on hakijan asunnontarve. Niin vuokratuloyhteisöt kuin asukkaatkin hyötyvät siitä, että valtion tukemiin asuntoihin voidaan valita Suomen kansalainen tai Suomen kansalaiseen rinnastettava henkilö, joka on kiireellisimmässä asunnontarpeessa. Esitetyt tarkennukset säännöksiin selkeyttävät oikeustilaa.

Lausunnot on pyydetty toimittamaan lausuntopalvelu.fi -järjestelmän kautta viimeistään 6.6.2023.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 2 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 5.6.2023 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa ympäristöministeriölle liitteenä oleva lausunto koskien hallituksen esitystä Suomen kansalaiseen rinnastettavista henkilöistä valtion tukemien vuokra- ja asumisoikeusasuntojen asukasvalinnassa.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Merkittiin, että perussuomalainen kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

" Ukrainan sodan tilanne ei ole riittävä peruste muuttaa koko järjestelyä pysyvästi. Suurin osa ukrainalaisista tulee muuttamaan maahansa takaisin. On selvää, että järjestely tulisi koskemaan kaikkia eri kriisialueilta Suomeen paenneita, ei siis pelkästään ukrainalaisia. Emme ymmärrä ollenkaan, miksi heikoimmassa asemassa olevat suomalaiset ohitettaisiin ARA-jonoissa."

Liitteet:

- Ympäristöministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi Suomen kansalaiseen rinnastettavista henkilöistä valtion tukemien vuokra- ja asumisoikeusasuntojen asukasvalinnassa
- Vantaan kaupungin lausunto koskien hallituksen esitystä Suomen kansalaiseen rinnastettavista henkilöistä valtion tukemien vuokra- ja asumisoikeusasuntojen asukasvalinnassa

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

asumisen erityisasiantuntija Elina Virtanen, puh. 040 627 6765
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)